

Verslag risicoanalyse integriteit

Waterschap Vechtstromen

Waterschap Vechtstromen
T.a.v. het Algemeen Bestuur
Postbus 5006
7600 GA ALMELO

Amersfoort, 4 april 2024

Betreft: Verslag risicoanalyse integriteit

Geachte leden van het Algemeen Bestuur,

In opdracht van Waterschap Vechtstromen heeft BING een risicoanalyse integriteit uitgevoerd met betrekking tot de heer F.K.L. Spijkervet voor de positie van dagelijks bestuurder. Hierbij treft u ons verslag van bevindingen aan. De integrale rapportage is conform de gemaakte afspraken verstrekt aan de watergraaf.

1. Opdracht

Doelstelling

- Integriteitsrisico's in beeld brengen
- Bewustzijn kandidaat en omgeving versterken
- Beheersingsmaatregelen afspreken

Referentiekader

- Benoembaarheidsvereisten
- Onverenigbare functies
- Verboden handelingen
- Nevenfuncties
- Deelname aan besluitvorming
- Eigen gedragscode

Belangrijk om te vermelden is dat de risicoanalyse integriteit is bedoeld als preventief instrument dat, mede vanwege de (huidige) staatsrechtelijke kaders, niet primair het karakter behoort te dragen van een toetsing (met als uitkomst: goedgekeurd of niet-goedgekeurd), maar is gericht op ondersteuning van het DB-lid en diens omgeving om potentiële integriteitsrisico's zoveel mogelijk te vermijden. Het is uitdrukkelijk aan het Algemeen Bestuur om geconstateerde aandachtspunten af te wegen en een besluit te nemen over benoeming.

In het kader van deze risicoanalyse integriteit hebben wij verschillende werkzaamheden verricht. Wij hebben open bronnen geraadpleegd, de heer Spijkervet gevraagd een door BING ontwikkelde vragenlijst in te vullen, een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) op te vragen en inzage te bieden in de registratie bij Bureau Krediet Registratie (BKR). Voorts hebben wij met de kandidaten een gesprek gevoerd over potentiële integriteitsrisico's, eventuele kwetsbaarheden en het integriteitsbewustzijn. Tot slot zijn referenten benaderd.

De in 2023 in werking getreden Wet bevorderen integriteit en functioneren decentraal bestuur brengt met zich mee dat nevenfuncties terstond na benoeming elektronisch (via de website) en door terinzagelegging openbaar moeten worden gemaakt. Ook nieuw is dat de kandidaten op grond van de Waterschapswet een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) moeten kunnen overleggen om benoemd te kunnen worden.

Risicogebieden

- Misbruik van gevoelige informatie (lekken)
- Misbruik van macht/positie/bevoegdheid
- Belangenverstrengeling (corruptie, dubieuze giften, belangenconflicten)
- Ongewenste omgangsvormen
- Strafrechtelijke antecedenten
- Persoonlijke omstandigheden die het functioneren beïnvloeden (financiën, persoonlijke thuissituatie, verslavingen)
- Participeren in netwerken (familie, vrienden, bekenden)
- Negatieve beeldvorming (aanzien en reputatie)

Onderzoekshandelingen

- Onderzoek in open bronnen en openbare registers
- Gespecialiseerde vragenlijst
- Interview over risico's en bewustzijn
- Referentieonderzoek
- Diplomacheck
- Controle BKR-registratie
- Controle VOG
- Opstellen rapportage met bevindingen en advies

2. Bevindingen

Voor zover relevant hebben wij de volgende bevindingen gedaan.

2.1 Bevindingen met betrekking tot de heer F.K.L. Spijkervet

Relevante ervaring

Naast zijn maatschappelijke loopbaan was de heer Spijkervet tussen 2001 en 2009 politiek actief als gemeenteraadslid bij de gemeente Steenwijkerland. Tussen 2009 en 2015 vervulde de heer Spijkervet de functie van DB-lid in Waterschap Reest en Wieden. Vanaf 2016 was de heer Spijkervet lid van het AB en van het DB van Waterschap Drents Overijsselse Delta (WDODelta), na de fusie van waterschap Reest en Wieden met waterschap Groot Salland. In 2019 is de heer Spijkervet gestopt als dagelijks bestuurder, zijn lidmaatschap van het Algemeen Bestuur heeft bestaan tot 2023.

Vereiste van ingezetenschap

De heer Spijkervet is geen lid van het Algemeen Bestuur en ook geen ingezetene van Waterschap Vechtstromen. Artikel 41 lid 3 Waterschapswet bepaalt dat Gedeputeerde Staten ontheffing kunnen geven van het vereiste dat de benoeming plaatsvindt uit de leden van het Algemeen Bestuur. Deze ontheffing zal derhalve moeten worden aangevraagd. Artikel 45 bepaalt dat het vereiste van ingezetenschap ook geldt voor DB-leden die met deze ontheffing worden benoemd. De heer Spijkervet heeft aangegeven een optie op een woning te hebben en bereid te zijn om ingezetene van het waterschap te worden.

Nevenfuncties

Op grond van artikel 44k lid 3 Waterschapswet maakt een lid van het Dagelijks Bestuur zijn nevenfuncties openbaar. De heer Spijkervet heeft op dit moment de volgende functies:

- Eigenaar van Melkveehouderij Spijkervet
- Eigenaar van Akkerbouwbedrijf Spijkervet
- Regiobestuurder LTO Noord, Regio Oost

De heer Spijkervet geeft aan voorafgaand aan zijn installatie als DB-lid te stoppen als bestuurslid van LTO Noord, omdat beide functies niet verenigbaar zijn. Het overdrachtdossier is reeds gereed. Wij onderschrijven dit voornemen.

De dagelijkse bedrijfsvoering van de melkveehouderij en het akkerbouwbedrijf komt in verband met zijn DB-lidmaatschap te liggen bij de broer van de heer Spijkervet, maar hij zegt wel betrokken te blijven bij de ondernemingen. Daarnaast zullen loonwerkers worden ingezet. Beide agrarische ondernemingen bevinden zich buiten het verzorgingsgebied van Waterschap Vechtstromen.

De melkveehouderij en het akkerbouwbedrijf betreffen onzes inziens geen onverenigbare betrekkingen (artikel 45 jo. 31 Waterschapswet) of nevenfuncties waarvan de uitoefening ongewenst is met het oog op een goede vervulling van zijn functie als DB-lid (artikel 44k lid 1 Waterschapswet). Wij wijzen erop dat het Algemeen Bestuur ultimo zelf beslist over de wenselijkheid van nevenfuncties van DB-leden.

De heer Spijkervet heeft aangegeven dat het de bedoeling is dat hij in deeltijd DB-lid wordt (0,9 fte). In dat geval geldt er geen verplichting tot verrekening van de inkomsten zoals bedoeld in artikel 44 lid 6 Waterschapswet.

VOG en BKR-registratie

De Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) van de heer Spijkervet was ten tijde van het interview nog niet beschikbaar en is nadien door de heer Spijkervet ontvangen. De heer Spijkervet heeft een digitale kopie aan BING aangeboden en zal het origineel ten behoeve van de benoeming als DB-lid rechtstreeks bij Waterschap Vechtstromen aanbieden.

De inzage in de BKR-registratie van de heer Spijkervet leidt niet tot opmerkingen.

Overige bevindingen

Met de heer Spijkervet is stilgestaan bij de vraag of er naar verwachting sprake zal zijn van een verboden handeling als bedoeld in artikel 45 jo. 33 van de Waterschapswet. Daarvan is geen sprake.

De heer Spijkervet heeft verklaard de inhoud van de Gedragscode integriteit voor leden van het Dagelijks Bestuur van Waterschap Vechtstromen, te onderschrijven.

Tot slot is met de heer Spijkervet gesproken over de omgang met integriteitsdilemma's, persoonlijke omstandigheden die een integriteitsrisico in kunnen houden en/of potentiële belangenconflicten. Daaruit blijken geen reële risico's die een belemmering voor het functioneren als DB-lid zouden opleveren. De heer Spijkervet is naar onze mening een ervaren bestuurder die zich bewust toonde van de politiek-bestuurlijke context waar hij als DB-lid bij Waterschap Vechtstromen in stapt.

2.2 Algemeen advies

In algemene zin merken wij graag nog het volgende op. Integriteit heeft de zeggingskracht van een hoge morele standaard. Een standaard waarin van bestuurders onkreukbaarheid wordt verlangd. Dit terwijl de realiteit soms veelkleurig is. Integriteitsschendingen doen echter ontegenzeggelijk afbreuk aan het gezag en de legitimiteit van het overheidsoptreden. Er is dan ook alle reden om gezamenlijk stil te staan bij de betekenis van integer handelen. Bij BING geloven wij erin dat integriteit moet worden benaderd als onlosmakelijk onderdeel van een vakbekwame invulling van het politiek-bestuurlijke ambt. Daarin schuilt voor AB- en DB-leden de opdracht om zich te bekwaamen in de omgang met dilemma's, elkaar scherp te houden en twijfels en vermoedens langs de daartoe geëigende wegen bespreekbaar te maken. Wij bevelen om die reden aan om actief momenten van reflectie in te bouwen, om zaken te bespreken die buiten de reguliere inhoud van de dagelijkse gang van zaken liggen.

3. Over BING

Over BING

- Experts in integriteit en de lokale overheid
- Adviseurs die het hele jaar bezig zijn met integriteit
- Kosteloos toegang tot de Helpdesk
- Vergund particulier recherchebureau en gecertificeerde onderzoekers
- Uitvoering conform handleiding basisscan integriteit, AVG en richtlijn persoonsgericht onderzoek

BING biedt gespecialiseerde adviesexpertise, onderzoeksexpertise en een vraagbaakfunctie aan op het gebied van integriteit. Het bureau richt zich daarbij specifiek op gemeenten, provincies en waterschappen wat borg staat voor specifieke branchekennis, verdieping van ervaringen en de mogelijkheid om duurzame relaties met de doelgroep te onderhouden.

BING is een erkend en vergund Particulier Onderzoeksbureau krachtens de Wet particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureaus (Wpbr). De medewerkers van BING zijn gecertificeerd particulier onderzoeker.

4. Tot slot

Wij vertrouwen erop hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan en zijn gaarne bereid tot nadere toelichting.

Het is niet toegestaan deze rapportage – of delen daaruit – voor een ander doel aan te wenden dan de doelstelling van het onderzoek.

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]

[Redacted signature]